ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1298/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.703/2025/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (dr. Berki Zsuzsanna egyéni ügyvéd) eljáró […]egyesület indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Kfv.IV.37.703/2025/5. számú ítélete és a Fővárosi Ítélőtábla 4.Kpkf.750.698/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte az Alaptörvény XV. cikk (1), a XXI. cikk (1), a XXIV. cikk (1), a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek állított sérelme miatt.

[2] 1.1. A rendelkezésre álló iratok szerint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló építési ügyben az építési engedélyt tartalmazó határozat közlésére hirdetmény útján került sor. A hirdetmény közzétételének időszaka alatt az indítványozó kérelmére számára a határozatot a hatóság elektronikus úton is megküldte, amelyet 2025. február 18. napján töltött le. Az indítványozó a határozattal szemben 2025. március 5. napján keresettel fordult a bírósághoz. A Pécsi Törvényszék a 102.K.700.218/2025/4. számú végzésével a keresetlevelet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés *i)* pontja alapján visszautasította. Végzésében megállapította, hogy a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) 196. § (1) és (2) bekezdései alapján a keresetindításra nyitva álló határidő a hirdetményi közlés, azaz 2025. február 13. napján nyílt meg és 2025. február 28. napján lejárt, az indítványozó 2025. március 5. napján benyújtott keresete ezért elkésett, igazolási kérelmet pedig nem terjesztett elő.

[3] 1.2. Az indítványozó fellebbezését elbíráló Fővárosi Ítélőtábla a 4.Kpkf.750.698/2025/2. számú végzésében az elsőfokú bíróság végzését, az indokolás pontosításával, helybenhagyta. A bíróság kifejtette, hogy a keresetindítási határidő olyan kógens határidő, amely jogvédelmi okokból sem hosszabbítható meg, és amelynek elmulasztásához a Kp. a visszautasítás jogkövetkezményét fűzi. A Méptv. 196. § (1) bekezdése alapján főszabály szerint a kiemelt jelentőségű ügyben eljáró hatóság a döntéseket hirdetményi úton közli. A Méptv. 196. § (2) bekezdése értelmében hirdetményi úton történő közlés esetén az ismert ügyfelek azon csoportját kell – a hirdetmény kifüggesztésével egyidejűleg – az adott ügyfajtára vonatkozó jogszabály szerint alkalmazható egyéb kapcsolattartási forma használatával is tájékoztatni a döntés szövegéről, akik számára a döntés kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogukat vonja el vagy korlátozza. Ebben az ügyben a természetvédelmi célú egyesület ügyféli jogállása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) rendelkezésein alapult, az ügyféli jogállás nem alanyi joghoz, hanem közérdekű jogos érdekhez kötődött, amelyet a szervezet működésének célja, valamint a természeti környezet védelmének közérdeke alapozott meg. Az ítélőtábla szerint a hirdetményi közlés az indítványozó esetében azért volt szabályszerű mert nem tartozott azon ügyfelek körébe, akik számára a döntés kötelezettséget állapított meg, vagy alapvető jogot vont el vagy korlátozott, ezért a hirdetményi közlés szabályszerűségét nem érintette a döntés szövegéről való egyidejű tájékoztatás elmaradása.

[4] 1.3. Az indítványozó a jogerős végzéssel szemben felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontja alapján befogadta, mivel úgy ítélte meg, hogy iránymutatás szükséges azon eljárási kérdésben, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás tárgyában indult építési hatósági ügyekben a Méptv. 196. § (2) bekezdése alkalmazása során a perindítási határidő mikor kezdődik el. A Kúria ítéletében megállapította, hogy az ügyben alkalmazott Méptv. 196. § (1) és (2) bekezdéseinek jogerős végzésben kifejtett értelmezése megfelelt az Alaptörvény 28. cikkében deklarált alkotmánykonform értelmezésnek. A vitatott megállapítások egyike sem korlátozta vagy zárta ki a hirdetményi közlés esetén a jogorvoslathoz való jogot, mivel a hirdetmény útján közölt döntés ellen is van lehetőség az ügyfél számára jogorvoslat igénybevételére, a döntés szövegéről való tájékoztatás a döntéssel közvetlenül érintett ügyfelek vonatkozásában pedig további eljárási garancia. A Kúria értelmezése szerint az vethetne fel alkotmányossági problémát, amennyiben a jogorvoslati határidő oly mértékben lenne rövid, amely az ügyfél döntésről való tudomásszerzését gyakorlatilag ellehetetlenítené, ami viszont a Méptv. 196. § (2) bekezdése tekintetében nem merült fel. A Kúria szerint a jogorvoslati határidő lerövidítését állító érvelésnek sem jogszabályi, sem ténybeli alapja nem volt,

különösen mivel az indítványozó a hirdetményből tudomást szerzett a döntésről és ügyfélként semmi sem akadályozta meg abban, hogy a határozat teljes tartalmát iratbetekintés útján megismerje. A hirdetmény erre vonatkozó külön felhívást és tájékoztatást is tartalmazott. A Kúria a Kfv.IV.37.703/2025/5. számú ítéletében megállapította, hogy a jogerős végzés a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályoknak és alkotmányossági követelményeknek megfelelt, ezért azt a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A döntés elvi tartalmaként rögzítette, hogy „A kiemelt jelentőségű ügyekben az építésügyi hatóság döntésének közlése a Méptv. 196. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hirdetmény útján valósul meg, kivéve azon nevesített esetekben, amikor a döntést az általános szabályok szerint kell közölni. Ha az ügyféli jogállás a kiemelt jelentőségű ügyben nem a közvetlen érintettségen, hanem a Kvtv. 98. § (1) bekezdése által biztosított érdekvédelmi funkción alapul, ezen ügyfél irányába a hirdetményi közléssel egyidejűleg a hatóságot a Méptv. 196. § (2) bekezdése alapján nem terheli tájékoztatás a döntés szövegéről. A hatósági döntés elleni bírói jogorvoslathoz való jog az érintettek vonatkozásában a közléssel nyílik meg, azaz a közigazgatási per megindítására nyitva álló törvényi határidő minden esetben a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódik”.

[5] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Beadványában az Alaptörvényben foglalt egyes jogainak sérelmét a Kúria azon jogértelmezésére alapította, miszerint ha az ügyféli jogállás a kiemelt jelentőségű ügyben nem a közvetlen érintettségen, hanem a Kvtv. 98. § (1) bekezdése által biztosított érdekvédelmi funkción alapul, ezen ügyféli kör tekintetében a hatóságot a Méptv. 196. § (2) bekezdése alapján a hirdetményi közléssel egyidejűleg nem terheli tájékoztatási kötelezettség a döntés szövegéről és a közlés jogkövetkezményei ilyen esetben is a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

[6] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt, a részrehajlás nélküli tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot és az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdéséből következő egyenlő bánásmód követelményét sérti a Méptv. 196. § (2) bekezdésének hivatkozott bírósági értelmezése, amely az indítványozó álláspontja szerint kitágította a jogszabályban meghatározott alanyi kört és ezzel mentesítette az eljáró hatóságokat a döntés szövege közvetlen úton történő közlésének kötelezettsége alól valamennyi ismert ügyfél vonatkozásában, amit nem indokol a kiemelt jelentőségű ügyekhez fűződő, az eljárás egyszerűsítésének és gyorsításának igénye sem.

[7] Az indítványozó értelmezésében a Kúria ítéletében a közérdekű környezetvédelmi célú szervezetek és más ügyfelek között alkotmányos indok nélkül tett különbséget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében előírt tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint a XVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapjogok terén. Az indokolatlan megkülönböztetés az indítványozó szerint egy olyan jogosulti

csoportot érint, amelynek tagjait a jogalkotó egyébként a jogvédelmi funkció miatt privilegizált perindítási joggal ruházott fel.

[8] Az indítványozó kifejtette, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte, hogy a Kúria nem bírálta el érdemben a kifogásait. Az indítványozó a határozat szövegéhez történő hozzáféréstől számított tizenöt napon belül terjesztette elő keresetlevelét, amelyet az elsőfokú bíróság elkésettnek minősített és visszautasított. Ezt a döntést a másodfokon eljáró bíróság helyben hagyta, mely végzést a Kúria hatályában fenntartott, így az indítványozó anyagi és eljárásjogi sérelmeit érdemben egyik bíróság sem vizsgálta.

[9] Az indítványozó szerint a Kúria ítéletében foglaltak következtében sérült a jogorvoslathoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti alapjoga is a tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének hiányában.

[10] Az indítványozó úgy vélte, hogy a kúriai értelmezés miatt megnehezül az egészséges környezet védelmében fellépő társadalmi szervezetek joggyakorlása, értékvédelmi funkciójukat nem tudják betölteni, ami az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az egészséges környezethez való jog sérelmét eredményezi.

[11] Az indítványozó megjegyezte továbbá, hogy a Kúria ítélete sérti a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény 6. cikk (9) bekezdését is, mely rögzíti, hogy a hatósági döntés meghozatala után a nyilvánosságot a megfelelő eljárások szerint, haladéktalanul tájékoztatni kell, e tájékoztatás pedig a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi a döntés szövegét, valamint az alapját képező fő okokat és megfontolásokat.

[12] Az indítványozó a felhívott alkotmányos rendelkezésekkel kapcsolatban az Alkotmánybíróság több határozatára hivatkozott.

[13] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panasz akkor fogadható be, ha az megfelel a törvényben előírt követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. §(1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdés értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

[14] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg:

[15] Az indítványozó által 2026. február 9. napján kézhez vett kúriai ítélet ellen 2026. április 8. napján benyújtott, a bíróságon 2026. április 9. napján érkeztetett alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett.

[16] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.

[17] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza; *b)* az eljárás megindításának indokait; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést; *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit; *e)* indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.

[18] Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.

[19] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.

[20] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének mérlegelése az Alkotmánybíróság jogkörébe tartozik {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.

[21] Az Alkotmánybíróság az indítványt illetően megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz kifejezetten és az alkotmányos jogok sérelmének állításán keresztül is a támadott döntés alapjául szolgáló bírói jogértelmezés tartalmi felülbírálatára irányul. Az indítványozó azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert nem osztja a kiemelt jelentőségű ügyek hatósági eljárásai különös szabályainak kúriai értelmezését, ezen belül kifejezetten azon rendelkezéseket vitatja, amelyek a hirdetményi kézbesítéssel érintett ügyféli kör meghatározását és a jogorvoslathoz való jognak a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódását tartalmazzák.

[22] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a jogszabályok önálló, a konkrét tényállásra vonatkoztatott értelmezése a rendes bíróságok, adott esetben a Kúria feladata {lásd: 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta szuperbíróságként, újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[23] Az „Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon" {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szakjogi, ekként az Alkotmánybíróság hatáskörébe nem tartozó alkotmányossági kérdésnek tekinti többek között a törvények értelmezését és alkalmazását is. Az Alkotmánybíróság szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására" {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.

[24] A bíróságoknak a jogszabályok keretei között, azokat alkalmazva kell a döntéseiket meghozniuk. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában kizárólag a *contra legem* jellegű, azaz a jogszabályokkal ellentétes bírói jogértelmezés vetheti fel akár a jogállami követelmények, akár valamely alkotmányos alapjog, így a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét. Az Alkotmánybíróság ilyen esetekben is kizárólag abban a kérdésben foglal állást, hogy a nyilvánvalóan *contra legem* jogalkalmazás eléri-e az alkotmányjogilag is értékelhető szintet, vagy megsértette-e az indítványozó alkotmányos alapjogát. Önmagában egy esetlegesen *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás sem alapozza meg az alkotmányellenességet, a *contra legem* jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie. Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja ugyanakkor, hogy a pusztán a bírói jogértelmezés állított hibájára alapított alkotmányjogi panaszt érdemben nem vizsgálja {lásd: 1394/2026. (IX. 25.) AB végzés, Indokolás [34]}.

[25] Mindezek alapján jelen ügyben az Alkotmánybíróság a beadványt illetően arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó a kifogásolt szabályozás alaptörvény-ellenességének állítása nélkül egy kizárólag szakjogi-törvényességi és nem alkotmányossági kérdést vetett fel, ami nem ad alapot alkotmányossági szempontú felülvizsgálatra. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárásban is az Alaptörvény védelmében lép fel, az Alaptörvényben biztosított jogokat védi, elsődleges feladata nem a bírói jogalkalmazás minősítése {lásd: 3282/2025. (IX. 19.) AB végzés, Indokolás [25]}.

[26] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az indítványozó által megfogalmazott kifogások nem vetették fel az Abtv. 29. §-a értelmében vett, a bíróságok döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét és nem merült fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem, ezért az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2026. november 16.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró